

33.1.2

3a (ליתן בוקר שני לשריפתו) → 4b (אמר רב יהודה אמר רב כל לא תעשה בתורה)

1. לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא: שמות כ, ו
 2. אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת הכתובים בספר הזה לִירָאָה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך: דברים כח, נח
 3. והפלא ה' את מפתך ואת מכות זרעך מכות גדלות ונאמנות וחלים רעים ונאמנים: דברים כח, נט
 4. והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר: דברים כה, ב
 5. שבעת ה' תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם: שמות כב, י
 6. את ה' אלהיך תירא ואתו תעבד ובשמו תשבוע: דברים ו, יג
 7. נשבעתי ואקיימה לשמר משפטי צדקך: תהלים קיט, קו
 8. את ה' אלהיך תירא ואתו תעבד ובו תדבק ובשמו תשבוע: דברים י, כ
 9. לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מקשל ויראת מאלהיך אני ה': ויקרא יט, יד
 10. מלאתך ודמעתך לא תאחר בכור בניך תתן לי: שמות כב, כח
 11. כן תרימו גם אתם תרומת יקוק מלל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני ישראל ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן: במדבר יח, כח
 12. ולא תותירו ממנו עד בקר והנתר ממנו עד בקר באש תשרפו: שמות יב, י

- I בר's dictum (quoted by רב יהודה) limiting מכות to violating a לאו with action.
- a Challenge #1: תמורה – no action, yet (per our משנה), liability for מכות
- i Answer (מ) לאו שאין בו מעשה for מכות ר', who holds (see below) that there are מכות for מעשה
- 1 Challenge: we've already established (see p. 1) that our משנה is *contra* יהודה ר' in re: יורש
- ii Defense: our תנא agrees with ר"י regarding מ' לשאב"מ, but disagrees about יורש
- II יוסי הגלילי's dictum (quoted by יוחנן) limiting מכות to violating לאו with action – with exceptions:
- a per v. 1 – which implies that 'ה doesn't "cleanse", but ב"ד (below) does punish → cleanse
- i Question (ר"פ לאביי): perhaps he isn't cleansed at all?
- 1 Answer (אביי): if so, it would just state ינקה ה'; לא ינקה ה' – addition of "ה" is exclusive – 'ה doesn't cleanse but ב"ד does
- ii Question: this is a source for שבועת שווא; what is the source for שקר?
- 1 double mention of שווא (v. 1) – extra isn't needed for שווא, must be for שקר
- 2 challenge (ר' אבהו): how are there מכות for שקר?
- (a) if: he swore that he wouldn't (e.g.) eat and he ate – he gets מכות for an action (eating)
- (b) if: he swore that he would eat and didn't – no מכות
- (i) because it is a לשאב"מ (ר' יוחנן)
- (ii) because it is התראת ספק (ר' אבהו)
- (c) rather: must be an oath that he ate (but he didn't) or an oath that he didn't (and he did)
- (i) question: why is that more fitting for מכות than אוכל – and he doesn't eat?
- (ii) answer (רבא): שקר is extended from שווא (per above); just as שווא is about the past, so too שקר
- (d) challenge (ר' ירמיה לר' אבהו): if he repeats an oath not to eat X 3 times and eats – only חייב one set of מכות
- (i) and: this is שבועת ביטוי for which there is חיוב מכות (if intentional) and ויורד (בשוגג) קרבן עולה ויורד
- (ii) assumption: "זהו" (this) excludes oaths about the past – no מכות
- (iii) rejection: זהו excludes קרבן for oaths about the past – but there are מכות
1. per: להבא, not for oaths about the past (קרבן עולה ויורד) ר' ישמעאל
2. challenge: שבועת שווא (זהו) is מזיד, liable for מכות; if שוגג – exempt
- a assumption: זהו excludes שבועת שקר about the past – no מכות
- b rejection: זהו – this is the one where no קרבן for שוגג → in case of שבועת שקר, there is קרבן
- c per: להבא as well as קרבן עולה ויורד – ר"ע
- i. challenge: we identified the רישא as ישמעאל ר'; how could סיפא be ר"ע?
- ii. rather: entire ברייתא ר"ע is ר"ע of רישא זהו; ר"ע of רישא excludes "אוכל" but he didn't eat
- iii. rationale: since the index case (רישא) is about the future, it excludes another "להבא"
- b מימר told ר' יוחנן to delete מימר; his speech generates a מעשה (he made חולין into הקדש)

- c **מקלל חברו בשם**: cursing a fellow out using 'ה's Name
- i **source**: vv. 2-4 (v. 2 – to fear 'ה's Name; v. 3 – והפלא, explained in v. 4 – מכות)
 - ii **challenge**: perhaps this even applies to a truthful oath?
 - 1 **rejection**: v. 5 **mandates** an oath between litigants
 - (a) **counter**: perhaps they must take an oath – and get מכות for doing so
 - 2 **rejection**: v. 6 has 'ה בשם as a מצוות עשה
 - (a) **challenge**: v. 6 needed to teach רב's rule – we may take an oath to exhort fulfillment of a מצוה (v. 7)
 - (b) **answer**: v. 8 repeats ובשמו תשבע – for the מצות עשה of 'ה בשם
 - (c) **therefore**: vv. 2-4 are about מקלל חברו בשם
 - 3 **challenge**: perhaps they refer to using 'ה's Name for no use (מוציא שם שמים לבטלה)
 - 4 **block**: doesn't ש"ש לבטלה imply מקלל חברו בשם?
 - (a) **Explanation**: perhaps vv. 2-4 points to ש"ש לבטלה
 - 5 **Rejection**: מקלל חברו בשם has an אזהרה – v. 9; v. 8 is *not* an אזהרה for ש"ש לבטלה – it is אזהרת עשה – it is אזהרת עשה
- d **Addendum** (ר' יוסי בר חנינא): designating תרומה before ביכורים
- i **Per**: v. 10 (לא תאחר and it states תרומה = דמעך ; ביכורים = מלאתך)
 - ii **Dispute**: between ר' אלעזר and ר' יוסי בר חנינא whether there are מכות for designating תרומה before ביכורים
 - 1 **Conclusion**: ר' יוסי בר חנינא is the one who ruled חייב, per addendum to our ברייתא
 - 2 **Correction**: ר"א ruled חייב, per his addendum to ז: דמאי – מכות for taking מע"ש before מע"ר
 - 3 **Challenge**: we now have a contradiction within ר' יוסי בר חנינא's words
 - (a) **Resolution**: his addendum to our ברייתא was לפטור –
 - (i) **To wit**: no מכות for לשאב"מ; ריב"ח adds – מקדים תרומה לביכורים also gets no מכות
 - (ii) **Reason (for distinction from מימר)**: this is ניתק לעשה (v. 11)
- III **לאו הניתק לעשה** – whether or not there are מכות incurred
- a **דימי**: reported previous give-and-take to אביי, including conclusion that no מכות for תרומה לביכורים as it is להנל"ע
 - b **אביי** is a להנל"ע (to recognize the תמורה as קודש) – yet there are מכות (per our משנה)
 - i **Answer**: מימר includes 2 לאוין (לא יחליפנו) and (לא ימיר אותו) and the עשה cannot "fix" both
 - c **Challenge**: אונס involves one לאו (לא יוכל לשלחה) and one עשה (לו תהיה לאשה), yet the עשה doesn't "trump" the לאו
 - i **Per**: ברייתא – if an אונס divorced, he doesn't get מכות, but must remarry her; if כהן – gets מכות and doesn't remarry
 - 1 **Defense**: cannot bring proof from כהנים; the תורה gave them many more מצוות (and גרושה isn't trumped here)
 - d **Note**: this entire issue is subject to dispute between ר' יהודה and ר' יעקב over reason for no מכות for נותר (v. 12)
 - i **יהודה**: the תורה gave an עשה afterwards so as not to allow for מכות (i.e. להנל"ע – no מכות)
 - ii **יעקב**: reason for no מכות – as it is לאו שאין בו מעשה
 - 1 **Implication**: ר' יהודה holds that there are מכות for לשאב"מ
 - 2 **Question**: how does ר' יעקב explain the end of the פסוק?
 - (a) **Answer**: per ז: פסחים – נותר is burned on 16th or 17th (if טז is שבת)
 - (b) **Source**: end of v. 12 gives "2nd morning" (2nd mention of בוקר in verse) for burning